

SENTIM LA NATURA

Activitat d'educació ambiental per a Infantil i Cicle Inicial

PRESENTACIÓ

Farem una sortida a un entorn natural (bosc o matollar) o un parc o jardí urbà i ens capbussarem en el món de la percepció multisensorial: explorarem la natura amb els cinc sentits alerta per ser sensibles a totes les vivències que ens aporta.

A través d'aquesta activitat d'exploració sensorial els infants podran relacionar-se amb la natura d'una manera lliure, positiva, emocional i artística.

Edat recomanada

3 - 9 anys

Temàtica

Natura, sentits, emocions, entorn,

OBJECTIUS

- Explorar el bosc o l'entorn natural a través dels sentits i descobrir les emocions i sensacions que ens genera el contacte amb la natura
- Estimular l'observació atenta i conscient
- Reconèixer la diversitat de formes, colors, textures, olors i sons que hi ha en un entorn natural
- Expressar la creativitat i la inspiració artística a través d'elements de la natura

DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

PRIMERA FASE: Sortida a la natura (1h 30 minuts en total)

Situació i explicació prèvia (10 minuts)

Abans de començar l'activitat cal explicar als infants que estem en un espai natural i no hi podem deixar deixalles, objectes o animals i plantes que portem de casa perquè podríem alterar-lo. A més, cal especificar que si arranquem flors, fulles o branques podem posar en risc la vida de les plantes, i recordar que algunes espècies estan protegides i està prohibit agafar-les.

Tot seguit, parlem amb els infants dels 5 sentits i de com ens poden ajudar a descobrir la natura.

Elements naturals per buscar tots junts (15 minuts)

Plantegem una llista de 5 coses o éssers (triem aquestes propostes o n'inventem de noves):

- Una cosa que està creixent
- Una cosa que et sorprèn
- Una cosa que mai ha estat viva
- Una cosa que no sabem què és
- Una cosa que hi és però no hi hauria de ser

Ens posem a buscar lliurement pels voltants durant 15 minuts i anem recollint tots els elements naturals que puguem recollir (sense fer mal a animals i plantes) i cadascú posa a la seva bossa els tresors que va trobant (una bossa de tela que podeu proporcionar des de l'escola o que la poden portar de casa). El que no puguem recollir ens hi hem de fixar molt bé per poder-ho explicar després. Les educadores i educadors podem portar alguna bossa de recol·lecció extra.

Ens asseurem de nou a la rotllana i explicarem tot el que hem trobat en funció dels elements que havíem demanat.

Després farem **3 grups segons els sentits**: vista, oïda-tacte, olfacte-gust. Aquests 3 grups es separaran uns 200 metres per tal d'evitar interferències. Cada grup començarà pel sentit que li ha tocat i anirem fent una roda fins que els 3 grups hagin passat per tots els sentits (no cal que canviem de lloc, simplement que passats 10 minuts, canviem el sentit que treballarem).

Vista (10 minuts)

Tal com hem fet abans, plantegem una llista de **5 elements naturals que cal que busquem amb la vista** (us donem alguns exemples):

- Un ésser que camina
- Un ésser que vola
- Una cosa que no es mou
- 3 coses de 3 colors verds de tonalitats diferents
- 3 coses de colors diferents que no siguin verdes

Explorem lliurement i busquem els 5 elements de la llista. Si podem, els recollim a la bossa (atenció, els animals vius no es poden recollir ni matar amb aquest propòsit!!).

Oïda i tacte (10 + 10 minuts)

Ens asseiem en rotllana i en silenci, ens tapem els ulls amb un mocador i plantegem la llista d'**elements que cal que busquem amb l'oïda** (aquí teniu alguns exemples):

- Un soroll desagradable
- Un so que sembla música
- Un so greu
- Un so agut
- Un so divertit

La recerca auditiva la farem asseguts a la mateixa rotllana i els infants hauran d'anar comptant amb els dits els sons que van sentint de la llista que hem dit, completament en silenci. Durant aquesta estona, podem enregistrar els sons ambientals per poder-los reproduir després a l'aula. Quan s'acabin els 10 minuts ens traurem el mocador dels ulls i posarem en comú les nostres troballes auditives. Hem identificat tots els sons?

És important que discernim els sons naturals dels sons antropogènics i que posem especial atenció en com són els cants dels ocells.

Després de l'oïda, ja ens podem aixecar i de forma lliure buscarem els **5 elements per descobrir a través del tacte**, per exemple:

- Una cosa humida
- Una cosa freda
- Una cosa calenta
- Una cosa rugosa
- Una cosa llisa

Passats els 10 minuts d'exploració ens asseiem de nou a la rotllana i expliquem breument el que hem trobat. Ho identifiquem tot?

Olfacte i gust (10 + 10 minuts)

Enumerem la llista d'**elements a cercar amb l'olfacte**, per exemple:

- Una cosa que fa molt bona olor
- Una cosa que fa pudor
- Una cosa que no fa olor
- Una cosa que fa que et piqui el nas
- Una cosa que pensàvem que feia olor però no en fa

Explorem lliurement i busquem els 5 elements de la llista de l'olfacte. Si podem, els recollim a la bossa (atenció, els animals vius no es poden recollir ni matar amb aquest propòsit!!).

Finalment plantegem els **elements que podem descobrir a través del gust**, per exemple:

- Una cosa que ens podem menjar crua
- Una cosa que es pot fer servir per cuinar
- Una cosa amb la que es poden fer infusions
- Una cosa que no es pot menjar
- Una cosa que no deu tenir bon gust

Atenció, els infants han d'identificar els elements que podem descobrir a través del gust però sense tastar-los de debò, ja que si els convidem a tastar tot el que troben a la natura podríem córrer riscos. Cal explicar molt bé que hi ha elements naturals que poden ser tòxics o verinosos i que per això cal que anem amb molt de compte i no ens posem res a la boca. A més a més, cal que les persones encarregades de guiar l'activitat tinguin coneixements sobre les plantes aromàtiques i la toxicitat de les plantes i bolets de l'entorn natural on ens trobem. Una bona guia naturalista ens serà molt útil.

Valoració final de l'excursió (15 minuts)

Quan cada grup ja hagi explorat amb els 5 sentits, tornarem a trobar-nos tots junts i valorarem com ens hem sentit, si ens ha agradat, què hem descobert que no sabíem, amb quin sentit és més difícil explorar, si hem trobat tots els elements o no, quin és el sentit que estem més acostumats a fer servir...

SEGONA FASE: Trencaclosques gegant (1h)

Les educadores i educadors prepararem un trencaclosques gegant amb paper d'embalar (preferiblement blanc):

- En una tira de paper d'embalar (1 x 3 m) dibuixarem el nombre de peces del trencaclosques com nens i nenes hi ha al grup. Les retallem i les enumerem per darrera per facilitar-nos la feina a l'hora de muntar el trencaclosques.
- En una altra tira de paper d'embalar de la mateixa mida, marquem els números d'on s'haurà d'enganxar cada peça retallada. Això facilita el muntatge posterior.

Aleshores repartim una peça del trencaclosques a cada infant i li demanem que enganxi tots els elements que ha portat de la sortida a la natura. Els elements que ha descobert amb els 5 sentits però no ha pogut recollir, els pot dibuixar o pintar.

Mentre cada infant explora la seva creativitat amb els elements naturals podem posar l'enregistrament sonor que hem enregistrat mentre fèiem l'exploració auditiva per intentar recrear l'ambient sonor de l'espai natural on ens trobàvem.

Quan tots els infants ja hagin acabat amb la seva peça del trencaclosques, les enganxarem totes formant el trencaclosques gegant i observarem el resultat. Hi ha moltes diferències entre les peces? Quin són els elements més abundants? I els més rars? Hi ha colors predominants? I textures i formes predominants? Què sentim en veure el conjunt del mural?

VALORACIÓ

Per a la valoració d'aquesta activitat cal tenir presents els següents indicadors:

- Curiositat i respecte per la natura
- La capacitat d'observació i la creativitat
- Empatia per les diferents manifestacions artístiques dels companys/es

RECURSOS

- Servidor d'Informació Ornitològica de Catalunya, on podeu trobar informació sobre les espècies i els seus cants:
<http://www.sioc.cat/especies.php>
- Guia pràctica per conèixer la natura de Catalunya:
https://issuu.com/ipcena/docs/guia_natura_web
- Proposta educativa CAMINS - Fundesplai:
<http://projectes.fundesplai.org/camins/>
- Guia hàbitat - Ersilia: <http://www.ersilia.org>

